

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

Onderzoeksraad voor Veiligheid
T.a.v. mr. T.H.J. Joustra
Postbus 95404
2509 CK DEN HAAG

**Ministerie van
Infrastructuur en Milieu**

Plesmanweg 1-6
2597 JG Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Ons kenmerk
ILT-2013/12354

Datum 24 april 2013
Betreft reactie op aanbevelingen uit het rapport Treinbotsing
Amsterdam Westerpark

Geachte heer Joustra,

Op 11 december 2012 heeft u het rapport Treinbotsing Amsterdam Westerpark gepubliceerd. In dit rapport doet u twee aanbevelingen aan het ministerie van Infrastructuur en Milieu. Hierbij reageer ik op deze aanbevelingen. In mijn reactie zijn de eerste reacties van de spoorsector op het rapport meegenomen. De spoorsector zal separaat binnen een jaar reageren op de aan hen gerichte aanbevelingen.

Ik constateer dat er een grondige analyse heeft plaats gevonden door de onderzoeksraad, die heeft geleid tot een helder rapport. Mijn doel is uiteraard lering te trekken uit dit rapport om herhaling van een dergelijk treinongeluk te voorkomen. Hierbij heb ik ook oog voor de eerdere door de OVV gepubliceerde rapporten over ongevallen op het spoor.

Aanbeveling 3

Stuur op continue afname van het aantal conflicten tijdens de feitelijke uitvoering van de dienstregeling.

Er is sprake van belangrijke samenhang tussen veiligheid enerzijds en capaciteit en punctualiteit anderzijds. Naast samenhang is hier ook sprake van een spanningsveld. De keus voor het één heeft consequenties voor het andere. Deze aspecten hoeven echter niet strijdig met elkaar te zijn, maar het is van belang dat de keuzes expliciet gemaakt worden. Dan kan een adequatere planning van de dienstregeling gemaakt worden en kunnen conflicterende treinpaden beter worden voorkomen. Dat is van belang voor de veiligheid op het spoor. Ik heb aangegeven aan de spoorpartijen dat ik de komende tijd meer en gedetailleerder inzicht van de spoorsector wil over de invulling en naleving van de veiligheidskaders die gelden voor het railvervoer en de railinfrastructuur.

Ik voer regelmatig overleg met de directies van NS en ProRail. Daarin staat ook veiligheid op de agenda. Op reguliere basis ontvang ik informatie van NS en ProRail over de uitvoering van alle maatregelen uit het STS-Verbeterplan, waaronder de maatregel ten aanzien van het conflictvrij plannen van de

dienstregeling en borging hiervan in de veiligheidsbeheerssystemen. Het is van belang dat de maatregelen zoals die in het verbeterplan zijn aangekondigd worden uitgevoerd. De ILT zal de komende tijd verscherpt toezicht blijven houden op het conflicterend plannen, totdat deze maatregel voldoende is geïmplementeerd door NS en ProRail.

**Ministerie van
Infrastructuur en Milieu**

Ons kenmerk
ILT-2013/12354

ProRail heeft inmiddels het planningssysteem ('DONNA') in gebruik genomen dat controleert op conflicten in de planning. Dit systeem constateert momenteel al de meeste potentiële conflicten rond de treinpaden in de dienstregeling. Alleen voor het constateren van conflicten van ad hoc rangeerbewegingen op emplacementen is meer tijd nodig. Op termijn zal dit systeem, naar verwachting van ProRail eind 2014, in staat zijn om een integraal conflictvrij plan te leveren aan de systemen van Verkeersleiding.

Zoals aangegeven hiervoor, onderzoek ik in hoeverre de sturing op veiligheid beter geborgd kan worden. Dit zou mogelijk kunnen via het aanpassen van wet-en regelgeving, het vaststellen van andere sturingsmechanismen, onder andere via de concessies, of anderszins. In het kader van de Lange Termijn Spooragenda worden de verschillende opties de komende tijd verkend.

Aanbeveling 7 : Staatssecretaris IenM: verwerk de inmiddels beschikbare kennis op het gebied van botsveiligheid ten aanzien van interieur in de toelatingseisen van reizigerstreinen; bespoedig tevens verdere invoering van Europese regelgeving op dit gebied; zorg ervoor dat ook nabestelde treinen voldoen aan de op dat moment geldende eisen voor nieuw gebouwde treinen.

De botsveiligheid van treinen is voor zowel passagiers als treinpersoneel van groot belang. Reizigers en personeel moeten zich veilig voelen en veilig vervoerd kunnen worden. Niet vergeten moet worden dat het Nederlandse spoorstelsel nog steeds één van de veiligste ter wereld is en dat de trein één van de veiligste transportmiddelen is. Dit laat onverlet dat ik met de OvV van mening ben dat het van belang is dat spoorvervoerders gebruik maken van technische ontwikkelingen op het gebied van botsveiligheid en uiteraard zoveel mogelijk gebruik maken van voortschrijdend inzicht op dit vlak.

Ik spreek NS aan op de zorgplicht voor een verantwoorde mate van veiligheid in de trein. NS doet op dit moment onderzoek naar de botsveiligheid van het materieel. Naar aanleiding van de resultaten van dit onderzoek zal bekeken worden of de eisen voor het materieel aangepast worden door NS. Het betreft bijvoorbeeld vervanging van (klap) tafeltjes met scherpe randen en leeslampjes op hoofdleuningen bij stoelen. Ik volg de ontwikkelingen rond het onderzoek naar de botsveiligheid van het materieel nauwgezet en zal, nadat NS formeel heeft gereageerd op de aan haar gerichte aanbeveling van de OvV op het gebied van botsveiligheid, aangeven in hoeverre ik dit kan betrekken bij de toelatingseisen van reizigerstreinen.

Ik sta in beginsel positief tegenover de aanbeveling om ook bij nabestelde treinen te voldoen aan de op dat moment geldende eisen voor nieuw gebouwde treinen. Twee acties die lopen:

- De ILT gaat op dit moment na welke mogelijkheden er zijn om binnen de vigerende Europese wet- en regelgeving, te vereisen dat nabestelde treinen voldoen aan de geldende eisen voor nieuw te bouwen treinen. Voorts gaat de ILT na welke randvoorwaarden daarbij zouden moeten gelden.

- De Europese Commissie laat onderzoeken of de eisen op dit gebied specifieker kunnen en moeten. Nederland stimuleert de Commissie dit snel te doen.

**Ministerie van
Infrastructuur en Milieu**

Ons kenmerk
ILT-2013/12354

Ik vertrouw er op u met deze informatie van dienst te zijn geweest.

Hoogachtend,

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,

Wilma J. Mansveld